

I.

CSONGRÁD MEGYEI BÍRÓSÁG
2.G.40.010/2007/26.

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Csongrád Megyei Bíróság Hennelné Dr. Komor Ildikó ügyvéd (Sár és Társai Ügyvédi Iroda 1051 Budapest, Bajcsy Zs. út 16. II. em.), Danubia Védjegy Iroda (1051 Budapest, Bajcsy Zs. út 16. II. em.), Dr. Polgáry Gyula ügyvéd (3530 Város-1, Arany J. u. 21. fsz. 1.) által képviselt felperes neve ... szám alatti székhelyű felperesnek – Dr. Ollé György ügyvéd (6722 Szeged, Gutenberg u. 3. mfsz. 3.) által képviselt alperes neve ... szám alatti székhelyű alperes ellen - szerződésből eredő követelés és egyéb iránt indult perében – a bíróság meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A bíróság kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 225.000,- (Kettőszázhuszonöt ezer) Ft tőkét és ezen összeg után 2005. január hónap 8. napjától a kifizetés napjáig minden naptári félévre az adott naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-al növelt összegét. Ezt meghaladóan e l u t a s í t j a a bíróság a keresetet.

A felek költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, amelyet írásban, három példányban a Csongrád Megyei Bíróságnál kell benyújtani a Szegedi Ítéletáblához címezve.

A bíróság tájékoztatja a peres feleket, hogy a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálhatja el a fellebbezést, ha

- ezt a fellebbezési határidő lejárta előtt a felek közösen kérték,
- ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére vagy összegére, a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, vagy csak az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel, vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos, továbbá ha csak az ítélet indokolása ellen irányul és a fellebbező fél a fellebbezésben nem kérte tárgyalás tartását.

Ha a fellebbező fél akár a fellebbezésben, akár a másodfokú bíróság felhívására, illetve a fellebbező fél ellenfele a másodfokú bíróság felhívására tárgyalás tartását kéri, a fellebbezést tárgyaláson kell elbírálni.

INDOKOLÁS :

A bíróság az alábbi tényállást a Szegedi Városi Bíróság Gpk.51.928/2006. számú iratai, a Szegedi Városi Bíróság G.40.119/2006. számú iratai, **a Szerzői Jogi Szakértői Testület szakértői véleménye**, Tanú-1, Tanú-2, Tanú-3 tanúk tanúvallomása, valamint jelen per során keletkezett egyéb iratok **alapján állapította meg.**

Az alperes, illetőleg Város-1 Megye Jogú Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala között 1996. január 16. napján jött létre szerződés az ún. TELPARK parkolórendszer használati jogának átadására. A szerződés 1-es pontja szerint Város-1 város 1992. február 25. napján a Cég-1 céggel kötött szerződést, melyben rögzített opciós jogával élve biztosítja a TELPARK parkolószevény rendszer, (továbbiakban: rendszer) használati és üzemeltetési jogát az alperes részére. Az alperes pedig vállalja a Város-2-ön történő bevezetését ezen rendszernek. A szerződés szerint az alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy Város-1 város részére megfizeti a rendszer használati jogának teljes összegét 6.800.000,- Ft + 25 % Áfát, összesen 8.500.000,- Ft-ot. Az összeg a szerződés szerint magában foglalja a rendszer alkalmazásának a jogát, valamint a szegedi parkolószevények megtervezésének a költségeit. Az alperes vállalja, hogy elvégzi az összes reklám és tájékoztatási tevékenységet annak érdekében, hogy a rendszert megismertesse a nyilvánossággal. Az alperes kijelentette a szerződés 7-es pontjában, hogy tudomással bír arról, hogy a rendszer kizárólagos magyarországi értékesítési jogával Város-1 város rendelkezik, így azt az alperes nem adhatja tovább, másnak nem értékesítheti. Város-1 város pedig kijelentette, hogy a parkolószevény az egész világra kiterjedő szerzői jogvédelem alatt áll, s azt az Cég-1 Management and Marketing Inc. TEL AVIV P-9200227 számon szabadalmi bejegyzés céljából Magyarországon bejelentette. A 9-es pont szerint az alperes a parkolószevényeket külön megállapodás szerint csak a felperesen keresztül gyártathatja, illetőleg szerezheti be.

A felperes, illetőleg az alperes jogelődje, a Kft-2 között 2001. január 2. napján megállapodás jött létre, melynek 1-es pontja szerint a felperes 1992. június 14. napja óta kizárólagos képviselője a Cég-1 izraeli cégnek. A szerződésben rögzítették, hogy az alperes megvásárolta Város-1 város önkormányzatától a TELPARK parkolószevény használati jogát hasznosításra. A szerződés 3-as pontja szerint a szegedi önkormányzat döntésének megfelelően 2001. január 1. napjától kezdődően a TELPARK parkolási rendszer használati, üzemeltetési joga átkerül a Kft-1-től Kft-2-hez. A Kft-2 tudomásul veszi és elfogadja, hogy az előzőekben a Kft.-1-re vonatkozó összes jogosultság és kötelezettség 2001. január hónap 1. napjától kezdődően őt illeti, illetőleg terheli.

Az alperes 2005. január hónap 1. napja óta nem a felperesen keresztül rendeli meg a parkolórendszer működéséhez kapcsolódó parkolási jegyeket, azt mással állíttatja elő és máshonnan szerzi be.

Az alperesi ügyvezető 2005. április 4. napján levelet írt a felperesi ügyvezetőhöz, amely szerint az alperesnél végzett ellenőrzések következményeként több ízben igényelték a felperestől, hogy a szerződésekben említett szerzői jogi oltalomra vonatkozó dokumentumokat küldjék meg az alperes részére, ugyanis a felperesen keresztül történő parkolószevény rendelés, a szevények beszerzési költségét jelentős mértékben drágítják és miután abban semminemű konkrét tevékenységet nem végeznek, azt csupán szerzői vagy egyéb szellemi alkotáshoz fűződő jogosultsággal lehetne magyarázni.

A megküldött anyagból sajnálatosan a korábbiakban állított védelemre vonatkozó állítások nem igazolhatóak, melyre tekintettel a beszerzés közvetítőjekénti szerződésbe állásuk indokai feltehetően tévedésre vezethetők vissza. Az alperes a levélben hivatkozott a Ptk.210.§ (4) bekezdésére a felperessel kötött jegybeszerzési szerződéssel kapcsolatosan. A 2001. január 2. napján megerősített megállapodást, mint a Kft.-2 jogutódja, az alperes megtámadja és így a megállapodást érvénytelennek tekinti.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest, hogy fizessen meg 225.000,- Ft tőkét és ezen tőkeösszeg után 2005. január hónap 8. napjától járó törvényes kamatot, továbbá perköltséget. Ennek indokolásaként előadta, hogy az alperessel, illetőleg jogelődjével megkötött megállapodástól eltérően az alperes 2005. január hónap 1. napjától kezdődően nem a felperesen keresztül rendeli meg, illetőleg szerzi be a parkolási jegyeket, mely a TELEPARK rendszer üzemeltetéséhez szükségesek, ezáltal szerződésszegést követett el. A szerződésszegéssel összefüggésben a felperesnek kárt okozott. Ezzel összefüggésben utalt arra, hogy a nyomdai költség, illetőleg az értékesítési ár közötti különbözet 9,- Ft/db az egyes jegyek vonatkozásában. Figyelembe véve azt, hogy 2005-öt megelőzően milyen mértékű jegyrendelése volt az alperesnek 2005. január 8. után, legalább 25.000 db jegyet a felperes megkerülésével szerzett be az alperes. A 25.000 db jegyet felszorozva a 9,- Ft/jegy/db számmal határozta meg a felperes az elmaradt hasznának az összezszerűségét.

A felperes azt is kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI.tv. 16.§ (1) bekezdésébe, illetőleg az 1996. évi LVII.tv. 2 és 6.§-ába ütközött az alperesi magatartás, amikor is a jegyrendelés 2005. január 1. napjától kezdődően nem a felperesen keresztül történt.

A jogsértés jogkövetkezményeként kérte, hogy a bíróság állapítsa meg a jogsértések tényét, azt, hogy az alperes a parkolókértártyák kizárólagos beszerzésére vonatkozó megszegésével a felperesnek a TELPARK parkolókértártya rendszeren fennálló szerzői jogait megsértette, illetőleg a felperes által forgalmazott parkolókértártyákkal azonos külsejű parkolókértártyák 2005. január 1-jei időponttól kezdődő forgalmazásával és előállításával a tisztességtelen piaci magatartást és jellegbitorlást valósított meg.

Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a jogsértésekkel összefüggésben a jogsértés abbahagyására, a további jogsértésektől való tartózkodásra, ezzel összefüggésben tiltsa el az alperest a TELPARK parkolókértártya-rendszer engedély nélküli használatától, a rendszer működtetésétől, a versenyjogi sérelem tekintetében pedig tiltsa el a jogsértőt a felperesi parkolókértártyákkal azonos kialakítású, a fogyasztók által összetéveszhető parkolókértártyák forgalmazásától.

A versenyjogi jogsértés körében rendelje el az alperes birtokában lévő jogsértő parkolókértártyák megsemmisítését, továbbá a kértártyák előállítására alkalmas gépeknek, berendezéseknek és programoknak a lefoglalását és jogsértő mivoltuktól való megfosztását. Kötelezze az alperest, hogy hitelt érdemlő módon szolgáltatson adatot a felperes engedélye nélkül előállított és értékesített jogsértő parkolókértártyák pontos mennyiségéről, a parkolókértártyák előállítójáról, illetőleg ezzel kapcsolatos üzleti, kereskedelmi, pénzügyi adatokról, így különösen a parkolókértártyák gyártási és továbbértékesítési áráról. Ezzel kapcsolatos alperesi bevételekről, a jogsértés elkövetésének időpontjáról, azaz 2005. január hónap 1. napjától kezdődően negyedéves bontásban.

Kötelezze a bíróság az alperest valamennyi jogsértés tekintetében, hogy nyilvánosan nyújtson

elégítelt a jogsértést megállapítók a jogerős ítélet rendelkező részének alperes költségén két-két alkalommal történő megjelentetésével a Népszabadság, illetőleg a Magyar Nemzet, mint országos és a Délmagyarország, mint helyi napilapban.

A szerzői jogi jogsértéssel, illetőleg a tisztességtelen piaci magatartással kapcsolatos kereseti kérelmek vonatkozásában a felperes előadta, hogy az alperes által megvásárolt és működtetett parkolórendszer magában foglalja egy adott terület parkolására vonatkozó teljes kialakítási és üzemeltetési know-howot, azaz a parkolási zónák és ezek kialakításának struktúráját, az egyes zónák jelzését, a parkolási díjak megfizetésének struktúráját, továbbá a rendszer üzemeltetéséhez szükséges adminisztráció és ellenőrzés informatikai és humán erőforrás háttérét. A rendszer működtetése technikailag az ahhoz készült szoftveren és a parkolási rendszer összetevőiről szóló írásos tanulmányon alapul, melynek szerzői jogi oltalomképeségét a Szerzői Jogi Szakértői Testület szakvéleményében megállapította.

Az 1996. január 16. napján kötött szerződés alapján szerezte meg az alperes a TELPARK parkolási rendszer használati és üzemeltetési jogát Város-2. Ugyanezen a szerződésben említést tettek arról, hogy a jegyeket kizárólagosan a felperesen keresztül lehet megszerezni. Az alperesnek a rendszerre vonatkozó know-how átadást, illetőleg a szerzői jogi felhasználási engedélyt Város-1 városa az ellenérték szempontjából olyan módon biztosította, hogy részben a rendszer üzemeltetésére vonatkozó know-how átengedésért egyösszegű díjat kapott az alperestől, részben pedig a szerzői jogi oltalom alatt álló rendszer felhasználásáért az eladott parkolójegyek számának függvényében a jogosultnak fizetendő díjat is az alperes hártotta oly módon, hogy megállapodott az alperessel, hogy a parkolójegyeket az alperes kizárólagosan a felperesen keresztül szerzi be.

Az alperes ezáltal megfizeti a felperes részére az ún. royaltyt. A TELPARK parkolási rendszert a Cég-1 LTD fejlesztette ki, illetőleg a parkolójegy ... és ... szellemi terméke, akik vagyoni jogaikat a Cég-1 LTD-re ruházták át. A Cég-1 pedig a felperesnek adott kizárólagos többszörözési és terjesztési jogot Magyarországon a perbeli parkolójegyekre. Így Magyarországon csak azok a parkolászelvények minősülnek a szerzői jogosult engedélyével előállítottak és forgalmazottak, amelyeket a felperes állított elő, illetőleg forgalmazott. Azzal, hogy az alperes megszegte a szerződést, mellyel a felperessel kötött és a rendszerhez tartozó parkolászelvényeket mástól szerezte be egyszersmind kilépett a szerzői jogilag engedélyezett felhasználás köréből és a szelvényeket a szerző engedélye nélkül kezdte el többszörözni, illetőleg terjeszteni. Ráadásul mindezt a Cég-1 LTD-re utaló copyright jelzés feltüntetésével tette, bár utóbb ezen jelzést mellőzte a jegyeken.

Az alperes a jegyek előállításával, illetőleg megrendelésével és értékesítésével az Szjt.18 és 23.§-ába ütköző szerzői jogi jogsértést elkövette. A szerzői jogok jogosultja a Cég-1 LTD feljogosította a felperest az Szjt.98.§-ában foglalt kötelezettség alapján, hogy a rendszerhez és a parkolászelvényhez kapcsolódó jogok megsértése esetén - ideértve a szerzői jogi jogsértést is - fellépjen a jogsértővel szemben.

A tisztességtelen piaci magatartásról szóló törvény megsértésével összefüggésben a felperes utalt arra, hogy 1992. óta forgalmazza a felperes Magyarországon kizárólagos jogosultsággal a perbeli jellegzetes parkolászelvényeket a Cég-1 LTD-vel kötött szerződés alapján. Az 1992. és 2000. között a felperes Város-1-ben, Város-3-ban, Város-4-ben, Város-5-ben, illetőleg Város-2-ben értékesítette a rendszerhez tartozó parkolászelvényeket. A szerződéskötés időpontjában kizárólag Város-1-ben, illetőleg Város-5-ben került bevezetésre a rendszer.

Valamennyi városban a felperes által előállítottatott külsejű, illetőleg szerzői jogvédelem alatt álló parkolójegy került értékesítésre. A rendszer Város-2-ben történő bevezetésével a lakosság

megismerte ezen sajátos kialakítású szelvényeket és azokat a felperes érdekkörébe tartozónak tekintette. Az alperes azáltal, hogy Város-2-ben a rendszerhez tartozó parkolójegyeket értékesítette és értékesíti a mai napig is, egyértelműen a felperes versenytársának minősül, hiszen a felek tevékenysége tekintetében mind az érintett földrajzi terület, mind az érintett áru piac megegyezik.

A parkolójegy jellegzetes egyedi külsővel rendelkezik, mely egyértelműen beazonosítja a TELPARK parkolási rendszert és annak jogtulajdonosát. A felperes által forgalmazott és az alperes által utóbb beszerzett jegyek összevetése alapján megállapítható, hogy az alperesi parkolászselvények a felperesi termékkel azonosak, annak minden jellegzetességét magukon hordozzák. Így a fogyasztók azt hihetik, hogy a felperes által forgalmazott, azaz eredeti jogtulajdonos engedélyével gyártott és forgalmazott termékről van szó. Így a forgalmazási tevékenység nemcsak a parkolászselvényen fennálló szerzői jogot sérti, hanem a felperes sérelmére elkövetett, a tisztességtelen piaci magatartásról szóló törvény 6.§-ába ütköző jelleghiborlást, illetőleg a 2.§-ába ütköző tisztességtelen piaci magatartást is megvalósít.

Alperes a keresetnek az elutasítását kérte. Egyúttal kifogásként a felperessel kötött szerződés érvénytelenségére hivatkozott tévedés okán.

Nem vitatta, hogy az alperes, illetőleg Város-1 Önkormányzata között szerződés jött létre a TELPARK parkolási rendszer hasznosítása, felhasználása vonatkozásában, mint ahogy nem vitatta azt sem, hogy a megállapodás értelmében kizárólagosan a felperestől lett volna jogosult beszerezni az alperes a parkolási jegyeket.

Az ellenkérelmének a lényege szerint azonban szerződésszegést nem követett el. Ugyanis a felperessel kötött szerződés megkötésekor abban a hiszemben volt, hogy az adott rendszer szerzői jogi jogvédelem alatt áll, azaz szabadalomként be van jegyezve. Erre utalt Város-1 Város Polgármesteri Hivatalával kötött szerződés is. Utóbb vált világossá az alperes számára, hogy a felperes ugyan bejelentette a szabadalmat Magyarországon, azonban ténylegesen azt a Magyar Szabadalmi Hivatal nem jegyezte be, ebből következően a rendszer szabadalmi védelmet nem élvez.

Vitatta, hogy a rendszer know-how lenne, hiszen annak egyes részeit, elemeit a nagyközönség Magyarországon már megismerhette, hiszen a felperes maga adta elő, hogy a rendszert Város-1-ben, továbbá Város-5-ben bevezették. Utalt arra is, hogy a rendszer egyes elemei nem újdonságok, azokat Magyarországon már évek óta ismerik, illetőleg alkalmazzák, mi több egyetemen is oktatják. Vitatta, hogy a parkolási jegy szerzői jogi védelem alatt állna. A fentiek alapján az alperes szerződés érvénytelensége miatt kifogást terjesztett elő, hivatkozva arra, hogy amikor a szerződést megkötötte a felperessel, őt a felperes a rendszer jogvédelmével összefüggésben megtevesztette a fentebb kifejtettek szerint.

A kereset az alábbiak szerint részben a l a p o s .

Nem vitásan az alperes, illetve Város-1 Város Polgármesteri Hivatala között 1996. január 16. napján jött létre szerződés, melyben az alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy a TELPARK parkolási rendszer működéséhez szükséges parkolókártákat a felperestől szerzi be. Az sem volt vitás, hogy az alperes, illetve jogelődje e kötelezettségének 2005. január 1. napjáig eleget tett, azóta azonban a kártákat nem a felperestől szerzi be.

Az alperesi magatartással, ennek jogi értékelésével kapcsolatban a felperes három törvényre, illetőleg ezzel összefüggésben a törvények különböző jogszabályhelyeire hivatkozott.

A szerzői jogi jogsértéssel összefüggésben abban kellett a bíróságnak elsődlegesen állást foglalni, hogy a perben érintett parkolójegy szerzői jogi védelem alatt álló műnek minősül-e. Ennek hiányában ugyanis nyilvánvalóan a felperes az alperesi magatartás miatt szerzői jogi jogsértésre nem hivatkozhat, így ezzel összefüggésben az igényérvényesítése is alaptalan lenne.

A bíróság a fenti kérdés megválaszolása érdekében beszerezte a Szerzői Jogi Szakértői Testület véleményét. A testület 14. sorszám alatti véleményében akként nyilatkozott, hogy a jegyen található dátumot, órát, percet jelölő számok, használati utasítást, árat, valamint a TELPARK megnevezést tartalmazó szöveg, és minimális jellegű grafikai háttérmintázat sem összességében, sem külön-külön nem tekinthetők a szerzői jogi oltalom alatt álló műnek. A parkolójegy ugyanis olyan funkcionális termék, amelynek a rendeltetése meghatározza annak lényeges, fent említett tartalmi elemeit. Ezen elemek adott korlátozott méretben történő elrendezése, kivitelezése tekintetében tehát eleve nagyon szűk tere van az alkotó jellegű szellemi tevékenységnek. Önmagában az a tény, hogy léteznek a parkolójegy más látvánnyal, kivittel megvalósító termékek is, nem teszi a tárgybani parkolójegyet egyéni, eredeti jellegűvé. A minimális megkülönböztethetőséget megteremtő számelhelyezés, a perforációs technika, a különböző színek használata a tanács megítélése szerint pusztán olyan ötletek, melyek a védelemből a törvény kizár.

Ugyanakkor a testület véleménye szerint a parkolási rendszer összetevőiről szóló becsatolt tanulmány, annak egyéni, eredeti jellege miatt, mint szakirodalmi mű szerzői jogi oltalom alatt áll. A parkolórendszer működtetésére megalkotott szoftver szerzői jogi oltalom alatt állhat, azt azonban nem csatolták be, mivel vizsgálatára az alapul fekvő peres ügy sem terjed ki.

A fentebb kifejtettekből következően a parkolási jegy nem áll az 1999. évi LXXVI.tv. szerint szerzői jogi védelem alatt. Ebből következően az alperes szerzői jogi jogsértésre a parkolójegyek forgalmazásával összefüggésben nem hivatkozhat.

A felperes álláspontja szerint a rendszer egészére vonatkozóan jött létre megállapodás az alperes, továbbá Város-1 Város Önkormányzata között. A rendszerhasználatától nem elválasztó a parkolójegyeknek a felhasználása, továbbá a forgalmazása sem. Ebből következően, bár a parkolójegyek önmagukban nem bírnak szerzői jogi védelemmel, azonban maga a rendszer a Szerzői Jogi Szakértői Testület véleménye alapján szerzői jogi védelem alatt áll.

Ezzel összefüggésben a bíróság utalni kíván arra, hogy a felperes az alperessel szemben azért kívánt igényt érvényesíteni, mert álláspontja szerint az alperes nem a felperestől rendeli meg a parkolójegyeket, illetőleg azt mással gyártatja, illetőleg forgalmazza. Ebből következően tehát a felperes szerzői jogi igénnyel a parkolójegyek szerinte jogsértő előállítására és forgalmazására miatt él az alperessel szemben. Így nincs jelentősége annak, hogy maga a rendszer élvez-e szerzői jogi védelmet, hiszen az alperes a felperes álláspontja szerint is a rendszer egy részén, a szakvélemény szerint szerzői jogi védelem alatt nem álló része vonatkozásában követ el jogsértést.

A parkolójegyek mástól való beszerzése, illetőleg forgalmazása a fentiekből következően nincs kihatással a rendszer egészének használatára, illetőleg nem értelmezhető oly módon,

hogy ezzel az egész rendszerhez való szerzői jog sérülne. A fentiekből következően a szerzői joggal kapcsolatos felperesi kereseti kérelem elutasításra került a bíróság részéről.

Megjegyzi a bíróság, hogy a szakértői vélemény szerint nem a rendszer, hanem a róla készült tanulmány, mint szakirodalmi mű minősül szerzői jogilag védett műnek.

A felperes továbbá hivatkozott az alperesi magatartással összefüggésben a tisztességtelen piaci magatartásról szóló törvény 2.§, illetőleg 6.§-ára. Az 1996. évi LVII.tv. 2.§-a szerint tilos gazdasági tevékenységet tisztességtelenül, különösen a versenytársak, a fogyasztók törvényes érdekeit sértő, vagy veszélyeztető módon vagy üzleti tisztesség követelményeibe ütközően folytatni. A 6.§ szerint tilos az árut, a szolgáltatást a versenytárs hozzájárulása nélkül olyan jellegzetes külsővel, csomagolással, megjelöléssel vagy elnevezéssel előállítani vagy forgalomba hozni, reklámozni, továbbá olyan nevet, megjelölést vagy árujelzőt használni, amelyről a versenytársat, illetőleg annak áruját szokták felismerni.

Az ügyben nem volt vitás az a fentebb kifejtettek szerint, hogy az alperes a felperessel kötött szerződés ellenére 2005. január hónap 1. napjától kezdődően a parkolójegyeket mástól, nem pedig a felperestől szerzi be. A bíróságnak abban kellett tehát állást foglalni, hogy ez a magatartás a tisztességtelen gazdasági tevékenységnek, illetőleg a parkolójegyek forgalmazása jellegbitorlásnak minősül-e vagy sem. Ezen kérdés eldöntéséhez azt kellett megvizsgálni, hogy a peres felek versenytársak-e. Azaz azt kellett vizsgálni, hogy azonos piaci területen jelenlévő vállalkozók-e, akik azonos, illetőleg hasonló terméket gyártanak, illetőleg forgalmazznak.

A felperes álláspontja szerint a parkolójegy értékesítésével az alperes a felperes versenytársának minősül, hiszen a felek tevékenysége tekintetében mind az érintett földrajzi terület, mind pedig az érintett áru piac megegyezik

A bíróság azonban nem osztja ezen felperesi véleményt. A bíróság álláspontja szerint ugyanis a felek nem versenytársak.

A fentiek szerint a versenytársi pozíció megállapításához szükséges, hogy az adott termék piaci termék legyen.

Ahhoz, hogy piacról lehessen beszélni szükséges az, hogy a kínálat-kereslet törvénye érvényesüljön, az a mechanizmus, melynek révén a vevők és eladók meghatározzák az illető áru árát és mennyiségét. A fogyasztó dönthessen, hogy az adott kínálat közül, figyelembe véve egyéni elvárásait, melyik árut, szolgáltatást fogja megvásárolni, melyikért hajlandó ellenértéket fizetni. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a jogalkotó azért kívánja a tisztességtelen piaci magatartást szankcionálni, mert ez a verseny torzítja, illetőleg alkalmas a fogyasztó megtévesztésére, továbbá arra, hogy mind a versenytárs, mind pedig a fogyasztó érdekeit sértse. Ehhez azonban szükséges az, hogy a fentebb említett módon adott területen piaci viszonyok alakuljanak ki és ezen piaci viszonyok szabályait sértse a vállalkozó a tisztességtelen piaci magatartással. Jelen perbeli esetben azonban megállapítható, hogy Város-2 városában a parkolójegyek piaca nem alakult ki. Az önkormányzat rendeletében az 1988. évi I.tv. 15.§ (2) bekezdés és 1990. évi LXV.tv. 16.§ (1) bekezdés alapján maga döntött a rendszer bevezetéséről, továbbá arról, hogy a közterületen való parkolásért díjat szed. Ez a helyi önkormányzat kizárólagos monopóliuma.

Ezzel kapcsolatos egyes jogosultságokat átadta az általa alapított alperesi cégnek, amely a parkolási díjakat beszedi. Piacról akkor lehetne beszélni, ha az autós dönthetné el, hogy a

felperes vagy az alperes által kínált árat, azaz parkolási lehetőséget veszi igénybe a felek által meghatározott árért.

A parkolásért fizetendő díj összege független a peres felek tevékenységétől, azt az önkormányzat állapítja meg rendeletben. Annak nincs jelentősége a piac szempontjából, hogy a parkírozni kívánó parkolási jeggyel igazolja a parkolási díjnak a megfizetését. A jegy olyan dokumentum, amely által ellenőrizhetővé válik, hogy a díjat, amelyet az adott zónára megállapított az önkormányzat, a parkoló megfizette-e. A parkoló tehát nem a jegyért, hanem a parkolási lehetőségért fizet ellenértéket.

A fentebb kifejtettekből következően a peres felek a parkolójegy vonatkozásában egymásnak – piac hiányában - nem versenytársai.

Ebből következően a tisztességtelen piaci magatartás tilalmáról szóló 1996. évi LVII.tv. 2.§-t, illetőleg 6.§-t sem sérti az alperesi magatartás. Utóbbi jogszabályhely vonatkozásában utalni kíván a bíróság arra is, hogy a szolgai utánzás tilalmának a lényege a versenytárs reputációjának csorbításával, illetőleg a goodwill mögött álló ráfordítások jogtalan elsajátításával szembeni védelem. A szolgai utánzással összefüggésben annak van jelentősége, hogy az áru jelzője vagy más árukülső ismeretté vált-e a fogyasztók körében és ismertség alapján az árujelző kedvezőbb fogyasztói értékítéletet is hordoz-e (BDT.2005. évi 1258.számú eseti döntés)

A felperes nem támasztotta alá, hogy a parkolójegyről, azaz az áruról, annak külsejéről a felperest ismernék fel a fogyasztók, illetőleg, hogy azáltal, hogy a parkolójegy gyártása a felperes, mint gazdasági társaság számára kedvezőbb fogyasztói értékítéletet hordozna.

Az 1959. évi IV.tv. (Ptk.) 318.§ (1) bekezdés szerint a szerződésszegésért való felelősségre, valamint a kártérítés mértékére a szerződésen kívül okozott kárért való felelősség szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a kártérítés mérséklésének nincs helye. A Ptk.339.§ (1) bekezdés szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. A Ptk.355.§ (4) bekezdés szerint, a kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

Az alperes sem vitatta, hogy 2005. január hónap 1. napja óta a parkolási jegyeket nem a felperestől szerzi be, holott erre korábban a szerződés szerint kötelezettséget vállalt. Ebből következően tehát az alperesi szerződésszegés ténye megállapítható. A szerződésszegés következménye pedig az alperes kártérítési felelőssége. Ezzel összefüggésben a felperes a kártérítés összegszerűségét akként határozta meg, hogy figyelembe vette, hogy 2005. január 1. napját megelőzően milyen mértékű jegyrendelést adott le az alperes, illetőleg, hogy ezt megelőzően a felperesnek a nyomdai előállítási költség, továbbá az alperes részére történő értékesítési ár közötti különbözet 9,- Ft volt. Jegyenként 9,- Ft a felperes elmaradt haszna. Utóbbi tény a felperes okirattal igazolta (Szegedi Városi Bíróság G.40.119/2006/5/F/1-5/F/6-ig). Igazolta azt is, hogy a felperes a szerződésszegést megelőzően milyen mennyiségben rendelt parkolójegyeket.

Ebből következően tehát a szerződésszegéssel kapcsolatos kereset összegszerűsége bizonyított, azt a felperes alátámasztotta és így a bíróság az alperest a rendelkező részben foglaltaknak megfelelő mértékű kártérítés megfizetésére kötelezte.

Az alperes kifogást terjesztett elő a szerződés érvénytelensége okán. A Ptk.210.§ (1) bekezdés

szerint, aki a szerződés megkötésekor valamely lényeges körülmény tekintetében tévedésben volt, a szerződés nyilatkozatát megtámadhatja, ha tévedését a másik fél okozta vagy felismerhette. Az alperes arra hivatkozott, hogy amikor a felperessel a kizárólagos megrendelésre vonatkozó szerződést megkötötte, abban a hiszemben volt, hogy a TELPARK rendszer szabadalom alatt áll. Hivatkozott ezzel összefüggésben a közötte és Város-1 között létrejött szerződés tartalmára.

A becsatolt szerződés - (Szegei Városi Bíróság 4.Gpk.51.928/2006. számú iratok) mely az alperes, továbbá Város-1 Megye Jogú Város Polgármesteri Hivatal között jött létre - tartalmazza 8-as pontjában, hogy a Cég-1 Inc. szabadalmi bejegyzés céljából Magyarországon a parkolószelvényt bejelentette. E tény megfelel a valóságnak, hiszen a felperes igazolta, hogy a bejelentés megtörtént, illetőleg a Szabadalmi Hivatal is úgy nyilatkozott (Szegei Városi Bíróság G.40.119/2006/10. számú irat), hogy a Cég-1 bejelentője volt a parkolójegy szabadalmi bejegyzésének. A bejelentés miatt a parkolójegy ideiglenes szabadalmi oltalmat kapott, azonban véglegessé a szabadalom nem vált, mivel a bejelentő nem kérte a bejelentés érdemi vizsgálatát, így az ideiglenes oltalom 2004. február 27. napjával megszűnt.

Kétségtelen tény tehát, hogy sem a jegy, sem a parkolási rendszer nem bír szabadalmi oltalommal Magyarországon, azonban sem az alperes, illetőleg Város-1 Város Önkormányzat, továbbá sem az alperes és a felperes közötti szerződésben nincs arról szó, hogy a rendszer Magyarországon szabadalommal bírna, pusztán tájékoztatták az alperest e bejelentés tényéről, mely 1999. szeptember 28-án megtörtént. Ebből következően tehát az alperes a szabadalom hiányossága miatt tévedésre a felperessel szemben a szerződés érvényességével összefüggésben nem hivatkozhat.

Amennyiben megállapítható lenne, hogy a TELPARK rendszerrel kapcsolatban az alperes jegybeszerzési kötelezettsége azon alapult, hogy a rendszerre a Cég-1 Inc. szabadalmat kapott és a felperes az Cég-1 kizárólagos magyarországi képviselője, ez a jegybeszerzési kötelezettséggel kapcsolatos megállapodás érvényességét az alábbiak miatt nem érintené:

Tanú-1 tanúkenti meghallgatása során (G.40.010/2007/6. számú jegyzőkönyv) úgy nyilatkozott, hogy amikor a rendszer védettsége szóba került, akkor amikor a felperes Város-1 Város Önkormányzatával tárgyalt bemutatásra került az az okirat, amely szerint a rendszert Magyarországon „lajstromozásra beadták”. Tanú-2 tanúkenti meghallgatása során (ugyancsak 6. számú jegyzőkönyv) úgy nyilatkozott, hogy azért került a szerződésbe az a kitétel, hogy kizárólagosan a felperesen keresztül lehet megrendelni a jegyeket, mert a felperes olyan okiratot mutatott fel, amely szerint kizárólagos forgalmazási joga van a rendszerrel összefüggésben. Nem tudta a tanú azt megerősíteni, hogy úgy nyilatkozott volna a felperes, hogy azért lehet csak rajta keresztül megrendelni a jegyeket, mert a rendszer szabadalmi védelem alatt állna. Ugyancsak ő adta elő (6. számú jegyzőkönyv 5. oldal második bekezdés), hogy a szabadalom vagy a szerzői jog kérdése különösebb szerepet nem játszott a parkolási rendszer megvásárlásában.

Akkor is megkötötték volna a szerződést, hogyha a rendszer szabadalmi védelem, illetőleg szerzői jogvédelem alatt nem áll, hiszen a rendszert mindenképpen meg akarták vásárolni. Garancia volt erre az, hogy Város-1 működtette a parkolási rendszert és az megfelelőképpen működött.

A tanúvallomásokból az következik, hogy az alperes számára elsődleges szempont a rendszerrel összefüggő szerződés hasznosítási jogának a megvásárlásakor az volt, hogy

működőképes rendszert vásároljon, ezáltal megoldja a szegedi parkolási gondokat. Közömbös volt az alperes számára a szerződés megkötésekor, hogy az adott rendszer szabadalmi bejegyzéssel bír-e vagy sem.

A Ptk.239.§ szerint a szerződés részbeni érvénytelensége esetén az egész szerződést csak akkor dől meg, ha a felek az azt az érvénytelen rész nélkül nem kötötték volna meg.

A fentebb kifejtettekből következik az, hogy az alperes akkor is megkötötte volna a TELPARK rendszer működtetésére és a hasznosítási jog megvásárlásra vonatkozó szerződést, amennyiben nem lett volna a felperesnek kizárólagos jogosultsága a rendszerhez kapcsolódó parkolójegyek forgalmazására, illetőleg előállítására és az alperesnek nem lett volna kötelessége kizárólagosan a jegyek beszerzése a felperestől, hiszen Tanú-2 tanúvallomásából megállapítható, hogy a rendszer megvásárlásának fő szempontja az volt, hogy egy már kipróbált, működő rendszer volt Város-1-ben.

Az alperesi kifogás a felperesi követelés összecszerűségével kapcsolatosan alaptalan. A már korábban kifejtettek szerint a felperest a Ptk.355.§ (4) bekezdésében foglaltak szerint megilleti az alperesi jegyrendelés elmaradásából származó elmaradt vagyoni előny, mely akként határozható meg, hogy figyelembe veszi a bíróság a jegy előállítással kapcsolatos költségeit a felperesnek, illetőleg az alperes részére történő jegyértékesítésnek az árát és a kettő közötti különbséget az, amelyik elmaradt haszonként érvényesíthető. Ami az alperesi ellenkérelemnek azon részét illeti, amely szerint a felperestől történő jegybeszerzés drágább, mint egyéb piaci szereplőktől, illetőleg a parkolójegyek alacsonyabb áránál nagyobb a kereslet, míg a magasabb áresetnél alacsonyabb a kereslet és emiatt az értékesített mennyiség nem jelentkezne a felperesnél teljes egészében elmaradt haszonként, a bíróság utalni kíván arra, hogy az alperes maga fosztotta meg magát ezen tény bizonyításától. A bíróság ugyanis felhívta az alperest, hogy nyilatkozzon 2005-től kezdődően az értékesített jegy mennyiségre, annak darabszámára, értékére, ám az alperes ezt nem tette meg üzleti titokra hivatkozással. Ebből következően tehát a bíróság a kártérítés összegének a megállapításakor kiindult a 2005-öt megelőző alperesi jegyrendelésből, továbbá a felperes által csatolt okirat szerint az értékesítési ár, illetőleg a nyomdai előállítási költségnek az értékéből jegyenként és így állapította meg a kártérítésnek az összegét.

A fentiekre tekintettel a bíróság a rendelkező részben foglaltak szerinti tőkeösszeg, a tőkeösszeg után a Ptk.301.§ (1) bekezdés alapján járó kamat megfizetésére kötelezte az alperest.

Arra tekintettel, hogy a peres felek hasonló mértékben lettek pernyertesek és pervesztesek, a bíróság úgy rendelkezett, hogy a költségeiket maguk viselik a Pp.81.§ (1) bekezdésére figyelemmel.

S z e g e d , 2008. év április hó 11. napján

Dr. Pap János s.k.
b í r ó

A kiadmány hitelül:

II.

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.291/2008/4.szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a Sár és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Hennelné Dr. Komor Ildikó ügyvéd), valamint a D... Védjegy Iroda (Védjegy Iroda címe) és Dr. Polgáry Gyula ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) alatti székhelyű felperesnek - a Dr. Ollé György ügyvéd által képviselt (alperes neve, címe) alatti székhelyű alperes ellen kártérítés és egyéb követelés iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2008. április 11. napján kelt 2.G.40.010/2007/26. számú ítéletével szemben a felperes részéről 29., az alperes részéről 30. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felek maguk viselik másodfokú eljárási költségeiket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az izraeli O... Ltd. (továbbiakban: O...), valamint (település 1.) Megyei Jogú Város Önkormányzata (továbbiakban: önkormányzat) között 1992. február 25-én megállapodás jött létre, melyben az O..., mint a T.. Parkoló Kártya Rendszer licence tulajdonosa magyarországi bevezetésre átengedte a rendszert az önkormányzat részére. A kikötött 50.000 USD megfizetése ellenében az önkormányzat megkapta „a rendszer bevezetéséhez és működéséhez szükséges know-how-t”. A rendszer működtetése technikailag az ahhoz készült szoftveren és a parkolási zónák kialakításáról, a díjfizetési módokról, azok nyilvántartásáról, ellenőrzéséről szóló tanulmányon alapult. A szerződés 9. és 10. pontjában az önkormányzat jogot nyert arra, hogy „a rendszert (település 2.)-en és Magyarország más városaiban is értékesítse”.

A megállapodás szerint az O... a parkolókérttyákat 0,05 USD/db áron biztosítja az önkormányzat részére (7. pont), egyben előírta, hogy az összes többi város részére is az önkormányzatnak kell megvásárolnia a kártyákat az előbbi darabár fizetése mellett.

Az önkormányzat az 1996. január 16-án kötött megállapodás értelmében az alperes részére értékesítette a T... rendszer használati és üzemeltetési jogát. A rendszer használati joga megszerzésének teljes összegét, 8.500.000,- Ft-ot az alperes kiegyenlítette. Az önkormányzat

kijelentette, hogy „a parkolószelvény az egész világra kiterjedő szerzői jogvédelem alatt áll”, s azt az O... szabadalmi bejegyzés céljából Magyarországon bejelentette (8. pont). A megállapodás 9. pontjában akként rendelkeztek, hogy az alperes „a parkolószelvényeket - külön megállapodás szerint - csak a V... Kft-n ((település 1.)) keresztül gyártathatja, illetve szerezheti be”.

Az O... 1999. szeptember 28-án „egyszer használatos jegy, elsődlegesen parkolójegy” címmel szabadalmi bejelentést tett a Magyar Szabadalmi Hivatalnál. A 2000. szeptember 28-án történt közzététellel keletkezett ideiglenes szabadalmi oltalom 2004. február 27-én megszűnt, a bejelentő ugyanis nem kérte a bejelentés érdemi vizsgálatát.

Az alperes 2001. január 2-án a felperessel - az O... magyarországi megbízottjával - kötött szerződést a rendszer működtetéséhez kapcsolódó parkolószelvények gyártására.

Ezt követően azonban 2005. január 1. napjától kezdődően az alperes más vállalkozással szerződött megegyező tulajdonságokkal rendelkező parkolószelvény előállítására és szállítására, a T... parkolási rendszert azóta ennek felhasználásával üzemelteti. A 2005. április 4-én kelt levelében a felperessel 2001. január 2-án kötött szerződést megtévesztésre hivatkozással megtámadta. Közölte, kizárólag amiatt kötött vele szerződést a gyártásra, mert akként tájékoztatták, hogy a parkolókártya oltalom alatt áll. Mivel ez nem valós, vélhetően tévedés folytán írta elő az önkormányzat már 1996-ban a parkolójegy kizárólagos beszerzésének kötelezettségét.

A felperes keresetében a 2001. január 2-án kötött szerződés megszegésével összefüggésben keletkezett kára címén 225.000,- Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, ha 2005. év első hetében - az előző forgalmazási adatok alapján - az alperes legalább 25.000 db parkolási jegyet rendel tőle, ezzel 9,- Ft/db haszna keletkezett volna. Kifejtette, az alperesnek a parkolási rendszer használatáért egyrészt egyösszegű (belépti) díjat kellett fizetnie, másfelől a parkolószelvények gyártása során jutalékot (royalty) fizet, a haszon mintegy 50 %-át ilyen címen neki is tovább kell utalnia az izraeli megbízónak. Kimutatta, hogy a nyomdai előállítás 6,50 Ft/db költséget jelentett számára, az alperes 16,- Ft/db díjat fizetett a jegyért, a kettő különbözete az elmaradt haszon.

Kérte annak megállapítását, hogy a T... rendszerhez tartozó parkolójegyek engedély nélküli előállításával, forgalmazásával az alperes 2005. január 1. napjától a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) 18. § (1) bekezdés, valamint 23. § (1) bekezdés szerinti jogsértést valósította meg. Véleménye szerint a perbeli parkolójegy grafikai alkotásként egyéni, eredeti jelleggel rendelkező szerzői mű, és mint ilyen, szerzői jogi oltalom alatt áll.

Hangsúlyozta, a szerzői jog jogosultja neki adott kizárólagos többszörözési és terjesztési jogot Magyarországon a parkolójegyekre, ennek alapján csak azok a parkolószelvények minősülnek a szerzői jogosult engedélyével előállítottaknak és forgalmazottaknak, amelyeket a felperestől kap a felhasználó. Az alperes a parkolójegyeket engedély nélkül kezdte többszörözni és terjeszteni.

Álláspontja szerint a parkolószelvény jellegzetes egyedi külsővel rendelkezik, amely egyértelműen beazonosítja a T... parkolási rendszert, és a vásárlók arról a gyártó felperest felismerik. Éppen ezért annak megállapítását is kérte, hogy az alperes az általa gyártott és forgalmazott parkolójegyek értékesítésével megsértette a tisztességtelen piaci magatartás és

versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpkt.) 2. és 6. §-ának rendelkezéseit.

A jogsértés abbahagyására kötelezés mellett keresete kiterjedt a jogsértő tevékenységtől történő eltiltásra is. Ebben a körben az alperest a T... rendszer engedély nélküli használatától, illetve a fogyasztók számára összetéveszthető parkolókérttyák forgalmazásától kérte eltiltani. Kérte az alperes birtokában lévő parkolójegyek megsemmisítését, továbbá a kérttyák előállítására alkalmas gépek, berendezések és programok lefoglalását és jogsértő mivoltuktól való megfosztását. Igényelte továbbá, hogy az alperes hitelt érdemlő módon szolgáltatson adatot az engedélye nélkül előállított és értékesített jogsértő parkolókérttyák pontos mennyiségéről, az ezzel kapcsolatos üzleti, kereskedelmi, pénzügyi adatokról, így különösen a parkolókérttyák gyártási és továbbértékesítési áráról. Az alperest elégtétel adására kérte kötelezni.

Az alperes megtámadási kifogása kapcsán kifejtette, hogy az önkormányzat és az alperes közötti szerződésben csupán a szabadalmi bejelentés tényére, és nem az oltalom meglétére utaltak. Egyebekben az oltalomtól függetlenül kötötték meg a szerződést, tudva arról, a jogosult szuverén joga annak eldöntése, hogy a bejelentést fenntartja vagy sem. A versenyjogi jogsértés körében úgy nyilatkozott, a felek tevékenysége, a földrajzi terület és az érintett piac egyezősége folytán az alperessel versenytársnak minősülnek.

Az alperes kérte a kereset elutasítását. A 2001. január 2-án létrejött megállapodást a Ptk. 210. § (1) bekezdése és a Ptk. 236. § (3) bekezdése értelmében kifogásként megtevesztésre alapítva megtámadta. Arra hivatkozott, hogy az önkormányzat a vele kötött szerződésben kijelentette, a parkolószelvény az „egész világra” kiterjedő jogvédelem alatt áll, ez az indoka annak, hogy a per tárgyát jelentő parkolójegyeket kizárólag a felperestől szerezheti be. A szabadalmi oltalom léte számára lényeges szerződéses feltétel volt, ugyanis ha tud az oltalom hiányáról, nem köt ilyen tartalommal szerződést, mivel a parkolószelvények gyártását más piaci szereplőktől lényegesen alacsonyabb áron is megrendelheti. Álláspontja szerint a perbeli parkolójegyek nem minősülnek szerzői műnek, iparjogvédelmi alkotásnak, know-how-nak, így sem az Szt., sem pedig a Tpkt. rendelkezései rájuk nem alkalmazhatók. A parkolószelvényekkel kapcsolatos ismeretek közkinccsé váltak, a jegyek több magyarországi városban is kaphatóak, ezzel a hozzájuk kapcsolódó esetleges védelem megszűnt. Vitatta, hogy a felperessel versenytársak lennének. Hangsúlyozta, hogy a 8.500.000,- Ft egyszeri felhasználási díj fejében a használati díjat kiegyenlítette, ezen felül további használati díjjal nem tartozik. Kifogásolta, hogy a felperes a parkolójegyek gyártására irányuló szerződést „összemossa” a szoftverrel és a tanulmánnyal, megállapításai valójában a parkolójegy helyett a parkolási rendszerrel kapcsolatosak.

Az elsőfokú bíróság ítéletével 225.000,- Ft és járulékai megfizetésére kötelezte az alperest, az ezt meghaladó keresetet elutasította. A szerzői jogi jogsértésre alapított keresetet **a Szerzői Jogi Szakértői Testület véleményét elfogadva azért utasította el, mert a felperes által gyártott parkolójegy nem minősül szerzői műnek, így nem tartozik az Szt. hatálya alá. Megjegyezte, a szakvélemény szerint egyébként sem maga a rendszer, hanem csak az azzal kapcsolatos tanulmány, mint szakirodalmi mű minősül védettnek.** A felperes keresete nem a parkolási rendszerrel, hanem a parkolási jeggyel volt kapcsolatos, a rendszer olyan részét érintette, amelyre a szerzői jogi védelem nem vonatkozott. A versenyjogi jogsértést amiatt nem látta megállapíthatónak, mert a felek egymásnak nem versenytársai. Álláspontja szerint (település 3.) városában a parkolójegyek piaca nem alakult ki, a parkolási díj mértékét sem a piac, hanem a helyi önkormányzat állapítja meg rendeletében. Emellett

érdemben sem találta bizonyítottnak a szolgálai utánzás megtörténtét, mert a felperes nem támasztotta alá, hogy a parkolójegyről, az áruról, annak külsejéről a felperesi céget ismernék fel a fogyasztók, illetőleg annak gyártása a felperesi társaság számára kedvezőbb fogyasztói értékítéletet hordozna. Az érvénytelenségi kifogást vizsgálva, az önkormányzat és az alperes közötti szerződésben a szabadalmi bejelentésre nézve tett megállapítást tényszerűnek minősítette, a bejelentés ugyanis valóban megtörtént. Mivel egyik szerződésben sem tettek említést arról, hogy a parkolási rendszer Magyarországon szabadalommal bírna, megtevesztés hiányában a kifogást elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben mindkét fél fellebbezéssel élt.

A felperes az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása mellett keresetének helyt adó döntés hozatalát kérte. Változatlan álláspontja szerint az alperesnek az átadott technológia használata és üzemeltetése fejében a felhasznált parkolószelvények számával arányos díjat (royalty) is fizetnie kell. Megerősíti ezt az a körülmény is, hogy az alperesnek a hagyományos parkolóórákat alkalmazó díjszedés esetén 1992-ben 100 millió Ft nagyságrendű beruházást kellett volna elvégeznie. A teljes parkolási rendszer (szoftver, tanulmány, a szükséges ismeretek és tapasztalatok, stb.) folyamatos használati és üzemeltetési díja a royalty, mely rendszernek csupán egyes részei állnak szerzői jogi oltalom alatt. A parkolási rendszer adott parkolószelvényre vetített díja független attól, hogy a szelvény maga szerzői jogi oltalom alatt áll vagy sem. Amikor az alperes úgy üzemeltette a rendszert, hogy a szelvényeket nem a felperestől rendelte meg, nem csak a gyártásra irányuló szerződést szegte meg, de a rendszerhez tartozó, szerzői jogi oltalom alatt álló elemeket, így a szoftvert is jogellenesen használta. A versenyjogi jogsértés körében előadta, számos jegytípus és parkolási rendszer ismert az országban, az önkormányzatok ezek közül választhatnak, vagyis létezik ezen a téren is piac, a parkolószelvény gyártása terén pedig az alperes a versenytársa. Miután az alperes a felperes által gyártott szelvényhez képest még feliratában is azonos parkolójegyeket értékesített, az emberek abban a hitben voltak, hogy ezek a jegyek a T... rendszerhez tartoznak.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az O... és az önkormányzat közötti szerződésben nem szerepelt olyan kikötés, amely szerint a parkolószelvényeket kizárólag az O...-tól lehet beszerezni, a csak későbbi alapítású felperesre pedig a szerződésben utalás sincs. Az önkormányzattal együtt abban a feltevésben jártak el, hogy a felperesnek fizetett vételár magában foglal egyfajta jogdíjat is, ilyen jogdíjat azonban csak védett szellemi alkotás után kell fizetni, jelen esetben azonban a parkolószelvény semmilyen védettséggel nem rendelkezik.

Megjegyezte továbbá, hogy a felek között létrejött szerződés a közbeszerzési törvénybe ütközött, a parkolójegyek beszerzésére ugyanis az alperesnek közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az általa nem fellebbezett rész tekintetében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. A semmisségre történt új hivatkozást olyannak tekintette, amelyet a másodfokú bíróság a Pp. 235. § (1) bekezdésében írt korlátozó rendelkezés miatt nem vehet figyelembe.

A felperes és az alperes fellebbezése az alábbiak szerint alaptalan.

A felek közötti jogviszony létrejöttének előzményeként az alperes (település 3.) Megyei Jogú

Város közigazgatási területén gépkocsik parkolását, a díjfizetés módját és mindezek nyilvántartását szabályozó költségtakarékos parkolási rendszert kívánt bevezetni. Helytállóan utalt a felperes arra, hogy a hagyományos parkolóórák telepítésével együtt járó parkolási rendszer alkalmazását az alperes elvetette, ami nyilvánvalóan jelentősebb volumenű beruházást igényelt volna a részéről, e helyett fogadta el (település 1.) Megyei Jogú Város Önkormányzata ajánlatát és a T... parkolási rendszer felhasználása, üzemeltetése mellett döntött.

Az 1996. január 16-án létrejött megállapodás eredményeként az alperes megszerezte a T... parkolási rendszer használati, üzemeltetési jogát, ezzel - szerződéses szolgáltatásként - a parkolási rendszer bevezetésére és folyamatos használatára szerzett vagyoni értékű jogosultságot. A komplex szolgáltatásnak többféle eleme volt:

- magában foglalta a parkolási műszaki-szervezési ismereteket (know-how), amelynek összetevőit, részleteit, leírását külön tanulmány („kézikönyv”) rögzíti;
- a működtetéshez számítógépi program, szoftver készült, amit az önkormányzat átadott;
- szervesen a rendszerhez tartozott a meghatározott külsővel rendelkező, megtervezett parkolószelvény is.

A létrejött szerződés tartalma szerint vegyes, atipikus megállapodás volt, amely a felhasználási, a haszonbérleti szerződés elemeit hordozó, a gyakorlatban elterjedt franchise szerződéshez hasonló komplex jogviszonyt fedett le. Az alperes fellebbezéséhez csatolt, 1992. február 25-én az O... és az önkormányzat között létrejött szerződés jellegzetes franchise elemeket hordoz; az O... mint „rendszergazda” kötött szerződést, az önkormányzatnak „kézikönyvet” biztosított, továbbiakban segítséget nyújt a rendszer szakmai és jogi bevezetéséhez, az önkormányzat reklámozza a rendszert, az átadó pedig szakmai felügyeletet biztosít a rendszer üzemeltetéséhez.

Helytállóan érvelt a felperes fellebbezésében azzal, hogy az alperesnek a hasznosításba vett szolgáltatás ellenértékeként nemcsak egyösszegű díjat kellett fizetnie, hanem a díjnak két eleme volt. A szerződés 3. pontja tartalmazza ugyan, hogy a 8.500.000,- Ft a rendszer használati jogának „teljes összege”, ez azonban az átadó önkormányzat részére fizetendő egyösszegű „belépti díj” volt. E mellett az alperes a rendszer hasznosításának időtartama alatt forgalomarányos jutalék, ún. royalty fizetését is vállalta, melyet az O... által kijelölt felperesnek kellett megfizetnie a parkolójegyek vételára részeként. A szerződés 8. és 9. pontja egyértelműen utal arra, hogy a forgalom után a „rendszergazda” O... részesedik, akként, hogy a parkolószelvényeket kizárólag a megbízottjától lehet beszerezni, a royaltyt a felperestől kapja meg.

Az alperes fellebbezési hivatkozásával szemben az 1992. február 25-i alapmegállapodás tartalmazta azt a kötelezettséget, hogy a rendszer értékesítése esetén az összes többi város tekintetében is az önkormányzatnak kell megvásárolnia a parkolószelvényeket (11. pont). A T... rendszerhez tartozó know-how leírás III/1/a pontja pedig kifejezetten rögzíti: „A szelvények nyomtatását a javasolt és kölcsönösen elfogadott tervezet szerint a T... rendszer tulajdonosa végzi, illetve végezteti”.

Az alperes a szerződés vitatott kikötését tévedésre, megtévesztésre hivatkozással alaptalanul támadta. Az 1996. január 16-i szerződést követően a felperessel 2001. január 2-án újabb szerződést kötött, ami a korábbi szerződés 9. pontjának megerősítését jelentette, és amelynél fogva megtámadási joga megszűnt (Ptk. 236. § (4) bekezdés). Másfelől tényszerűen sem áll fenn a megtévesztés. Az alperes szerint a megtévesztése azáltal történt, hogy a szerződéskötéskor arról tájékoztatták, védett szellemi alkotás után kell jogdíjat fizetnie. Helyesen az alperesnek nem a parkolójegyért, mint szerzői műért kellett „jogdíjat” fizetnie,

hanem az a T... parkolási rendszer használatának, mint vagyoni értékű jog - ilyen módon meghatározott - díja volt. Az alperes egyébként ellentmondásosan (tévesen) hivatkozott arra, hogy hiányzott a „szerzői jogi oltalom”, mert a szellemi alkotás nem volt „védett”, arra végleges „szabadalmi oltalmat” nem szereztek. Helyesen meghatározott eljárás eredményeként szabadalmi oltalomban a műszaki szellemi alkotás, találmány részesíthető, a szerzői jogi oltalom külön eljárás nélkül illeti azokat a műveket, amelyek - a szerzői jogi törvény kritériumai szerint - szerzői műnek minősülnek. Egyebekben pedig bármely szellemi alkotás (például know-how) a Ptk. generális jogvédelme alatt áll (Ptk. 86. § (1), (3) bekezdés).

Az alperes azzal a magatartással, hogy 2005. január 1. napjától a parkolójegyeket nem a felperestől szerzi be, szerződésszegést követett el.

A felperes a szerződésszegés jogkövetkezményein kívül szerzői jogi jogsértés megállapítását is kérte. Az alperes azonban a T... parkolási rendszer használati-üzemeltetési jogát szerződéssel megszerezte, ennek részeként a szerzői jogi műnek minősülő, ilyenként jogvédelmet élvező tanulmány (szakirodalmi mű), a számítógépes program (szoftver), valamint a know-how együttes felhasználására jogosult, éppen arra szerzett visszerhesen engedélyt. A szerződés szerinti jogszerű felhasználás nem engedély nélkül történt, így az nem valósíthat meg egyúttal szerzői jogbitorlást is. Önmagában pedig a szerződésszegéssel érintett parkolójegy - **ami a Szerzői Jogi Szakértő Testület beszerzett szakvéleménye szerint nem szerzői mű** - nem áll szerzői jogvédelem alatt, a felperes szerzői jogi jogsértésre alapított kereseti igénye ezért alaptalannak bizonyult.

A felperes fellebbezési hivatkozása akkor lehetne megalapozott, ha az alperes a T... rendszer felhasználására nem lenne jogosult, azaz, ha bármilyen okból az alperes önkormányzattal kötött szerződése megszűnt volna. Mindaddig azonban, amíg fennáll az alperes szerződése, részéről a rendszer felhasználása jogszerűen - engedéllyel - történik, ezáltal szerzői jogi jogsértést nem követhet el.

A felperes igényeit a tisztességtelen piaci magatartásra hivatkozással, a Tpv. alapján is előterjesztette.

A Tpv. 6. §-a a versenytárs áruja vonatkozásában tiltja a jellegbitorlást, az áru szolgai utánzását. Eszerint tilos az árut, szolgáltatást a versenytárs hozzájárulása nélkül olyan jellegzetes külsővel, megjelöléssel vagy elnevezéssel előállítani vagy forgalomba hozni, továbbá olyan nevet, megjelölést vagy árujelzőt használni, amelyről a versenytársat, illetőleg annak áruját szokták felismerni.

Helyesen utalt a felperes fellebbezésében arra, hogy Magyarországon - és azon kívül is - számos más parkolási rendszer is létezik, amelyekhez igazodóan különböző jegytípusok ismeretesek. Ezen a területen valójában a „piac” a felkínált parkolási rendszerek, mint vagyoni értékű jogosultság-együttesek „kínálatát”, a megvásárlásuk közötti választást jelenti. A parkolási rendszerek piacán nem a lakosság a „vevő”, hanem a szolgáltatást felhasználó önkormányzatok, illetve az általuk erre alapított, illetőleg megbízott cégek. Következésképpen a „rendszergazdák” és a „vevők” egymásnak nem lehetnek versenytársai.

A felperes a parkolási rendszerek piacát tekintve az egyik típusú parkolási rendszer eladójának magyarországi megbízottja, az alperes viszont mint „vevő”, „megrendelő” - a Tpv. 8. § (1) bekezdése értelmében fogyasztó - veszi igénybe a nyújtott szolgáltatást.

Az alperes önmaga nem hozott létre és nem is kínál felhasználásra parkolási rendszert, ennél fogva - a piac ezen szegmensét tekintve - nem minősül a felperes (és megbízója) versenytársának. Ezen nem változtat az a tény sem, hogy a vevő alperes - fogyasztóként - a felperessel a parkolási jegyek előállítására kötött szerződést megszegte, ettől ugyanis még versenytársi pozícióba nem kerülhetett.

Megjegyzi az ítéletábra, érdemben sem valósult meg a szolgálai utánzás tényállása. Az alperes ugyanis a már kifejtettek szerint szerződéssel jogot szerzett arra, hogy a T... rendszerhez tartozó parkolójegyeket az előírt formátumban forgalmazza. A jellegzetes külsővel, megjelöléssel, elnevezéssel előállított parkolójegyek forgalomba hozatala nem engedély nélkül, hanem a T... rendszer szerződéses hasznosításaként engedéllyel történt, amelyre az alperesnek nemcsak joga, hanem valójában kötelezettsége is volt, mivel a T... rendszer felhasználása során a rendszergazda előírta, hogy az kizárólag ilyen formátumban előállított parkolószelelvénnyel üzemeltethető. A parkolási jegyről valóban a felperest - valójában a „rendszergazdát”, illetve árúját, a T... rendszert - lehet felismerni, de az alperes ténylegesen is a rendszergazda árúját közvetítette a lakossághoz. Az érdeksérelem nem abban áll, hogy az alperes az általa jogszerűen hasznosított T... rendszerhez tartozó, jellegzetes, előírt külső megjelenéssel rendelkező, a ténylegesen is felperesi áru felismerésére alkalmas parkolójegyeket forgalmazott - ebből a szempontból érdeksérelem éppen akkor érte volna, ha a T... rendszerhez eltérő külső megjelenésű parkolójegyeket forgalmaztak volna -, hanem abban, hogy az egyébként jogszerű külső megjelenéssel rendelkező parkolójegyeket az alperes - a szerződés megszegésével, 2005. január 1. napjától - nem a felperestől rendelte meg, szerezte be. A felperes érdeksérelme tehát nem abban áll, hogy az alperes 2005. január 1. napjától a korábban gyártott jegyekkel azonos külsővel használja a rendszert, hanem amiatt keletkezett a kára, mert az alperes megszegte a vele kötött szerződést.

A szerződésszegés polgári jogi következményeként a felperes jogszerűen igényelte az okozati összefüggésbe hozható kárának megtérítését (Ptk. 318. § (1) bekezdés, 339. § (1) bekezdés). Kártérítési igényét jelen perben kizárólag 2005. év első hetére terjesztette elő. A keresetben megjelölt időszakra számított kártérítés - elmaradt haszon - összecszerúségét az alperes sem vitatta, a kereset jogalapja bizonyított, így a szerződésszegéssel okozott kárt az alperesnek meg kell térítenie. Alaptalanul igényelte viszont a felperes a perrel nem érintett időre vonatkozóan az alperes forgalmi adatainak közlését. A felperesnek módja lett volna arra, hogy az előző évek forgalmi adatainak ismeretében hosszabb időszakra jelölje meg a becsült elmaradt hasznát, ebben az esetben felmerülhetett volna - szükség szerint szakértői bizonyítás keretében - a forgalmi adatok beszerzése és ellenőrzése. Kereseti kérelem hiányában azonban - a szerzői jogi és a versenyjogi jogsértés jogkövetkezményeire irányuló kereseti kérelmek alaptalanságára is figyelemmel - az alperest nem lehetett arra kötelezni, hogy adjon számot a kereseti kérelemmel nem érintett időszak forgalmazási adatairól.

Az alperesi fellebbezéssel összefüggésben megjegyzi még az ítéletábra, hogy a parkolójegyek gyártását is magában foglaló szerződést az alperes felmondással megszüntetheti. A felmondás a haszonbérleti szabályok megfelelő alkalmazásával (Ptk. 457. § (1) bekezdés) történhet, ez azonban nem csak a parkolójegyek kizárólagos előállítására vonatkozhat, hanem azzal a következménnyel jár, hogy az alperes a továbbiakban a T... rendszer egyetlen elemét sem hasznosíthatja. Ebben az esetben másfajta parkolási rendszer használati jogát kell megszereznie, mivel a perbeli rendszert a továbbiakban nem üzemeltetheti.

A peres felek között létrejött szerződés semmisségével kapcsolatos alperesi hivatkozás először a fellebbezésben szerepelt. A Pp. 235. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezésben új

tény állítására, új bizonyíték előadására kizárólag abban az esetben kerülhet sor, ha arról a fél csak az elsőfokú határozat meghozatalát követően szerzett tudomást, illetve, ha az az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul. Az alperes a szerződés semmisségére történő hivatkozást az elsőfokú eljárás során alapos ok nélkül nem tett, ezért az új tényállításait az ítélet tábla a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglalt korlátra tekintettel nem vehette figyelembe. A bíróságnak a semmisségi ok fennálltát - a másodfokú eljárásban is - hivatalból ugyan észlelnie kell, erre azonban csak akkor van lehetősége, ha az ehhez szükséges tények és bizonyítékok a rendelkezésére állnak. A konkrét esetben az elsőfokú bíróság a semmisség körében az alperes erre irányuló kifogása hiányában - helyesen - bizonyítást nem folytatott le. Így az először a fellebbezésben előadott és figyelembe nem vehető új tényállítások, az azokat alátámasztó bizonyítékok hiányában a rendelkezésre álló adatok alapján a szerződés semmisségét megállapítani nem lehetett. Megjegyzi az ítélet tábla, a parkolójegy gyártására a szerződést az alperes - az O... rendelkezésével összhangban, az önkormányzattal kötött szerződés előírása folytán - kizárólag a felperessel köthette meg. A parkolójegy gyártására irányuló kötelezettség az alperes és az önkormányzat közötti szerződésben került nevesítésre, az önkormányzat és az alperes közötti szerződés érvényessége azonban jelen perben nem vizsgálható. Nem tisztázott továbbá az sem, hogy a T... rendszerből önkényesen kiragadva a parkolójegy gyártására kötött szerződés érvénytelensége - önmagában - felvethető-e egyáltalában. A perbeli szerződés és a közbeszerzési törvény rendelkezéseinek egybevetése a per jelen szakában mindezért nem lehetséges, az alperes a parkolójegyeket egyebekben ténylegesen nem közbeszerzés eredményeként szerezte és szerzi be.

A fentiek alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét - eltérő indokokkal - a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Az ítélet tábla a Pp. 81. § (1) bekezdés 2. fordulata alapján úgy határozott, hogy a felek maguk viselik másodfokú eljárási költségeiket.

Szeged, 2008. november hó 7. napján

Dr. Kemenes István sk.
sk.

a tanács elnöke

Dr. Mányoki Zsolt sk.

előadó bíró

Dr. Hámori Attila

táblabíró